

Granskning av kommunens arbete med ungdomskriminalitet och avhopparverksamhet

Vi som förtroendevalda revisorer i Uppsala kommun har genomfört en granskning av socialnämndens arbete med att bryta kriminalitet hos ungdomar. I vår granskning har vi haft stöd av Azets Revision & Rådgivning.

Brottsligheten är ett samhällsproblem med påverkan på såväl enskilda som samhället i stort. På senare tid har Sverige drabbats av allvarlig brottslighet med koppling till kriminella nätverk som präglas av bland annat dödligt skjutvapenvåld, narkotikahandel, angrepp på välfärdens utbetalningssystem och undandragande av skatter och avgifter. Därutöver finns det sedan länge omfattande problem med brottslighet som exempelvis avser våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck och sexuellt våld mot kvinnor. Situationen har bidragit till att människors otrygghet över tid har ökat i stora delar av det svenska samhället. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn och unga där lagen gör gällande att kommunen ska verka för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden. Socialnämnden ansvarar enligt antaget reglemente för samtliga uppgifter enligt socialtjänstlagen (SoL). En del av dessa uppgifter kan avse stöd till personer som vill lämna organiserad brottslighet. Mot denna bakgrund har vi som revisorer bedömt att socialnämndens arbete för att bryta kriminalitet hos ungdomar behöver granskas.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden *endast delvis* säkerställt ett ändamålsenligt arbete med insatser till unga i kriminalitet och avhoppare för att bryta deras kriminella livsstil.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att det visserligen finns ett brett utbud av etablerade och delvis evidensbaserade insatser för att motverka ungdomskriminalitet och stödja avhoppare, samt att det finns rutiner som till viss del reglerar ansvar och samverkan. Samtidigt bedömer vi att arbetet endast delvis är tydligt organiserat, med brister i den övergripande ansvarsfördelningen. Systematisk användning av bedömningsmetoder varierar, och uppföljning och utvärdering av insatser sker i otillräcklig omfattning, med särskilda utvecklingsbehov inom avhopparverksamheten som framstår som isolerad från annan verksamhet. Sammantaget innebär detta enligt vår mening en risk för varierande kvalitet, otydlighet i ansvar samt begränsad möjlighet för nämnden att säkerställa insatsers ändamålsenlighet och effekt.

I den bilagda revisionsrapporten redovisas samlade iakttagelser, bedömningar och rekommendationer för socialnämnden. Inför nämndens genomgång av granskningen vill vi särskilt betona vikten av att nämnden reflekterar över sitt uppdrag, sitt ansvar och sin skyldighet att fortlöpande tillgodogöra sig information om verksamheten för att på ett ändamålsenligt sätt kunna fullgöra sitt ansvar.

Revisionen emotser yttrande från socialnämnden kring våra iakttagelser, bedömningar och rekommendationer. Yttrandet bör även innehålla en plan för hur åtgärder avses vidtas i enlighet med rekommendationerna.

Vänligen inkom med yttrande **senast 2026-04-30**, till kommunrevisionen@uppsala.se samt till de sakkunniga biträdena mikael.lind@azets.com och hannah.klarkner@azets.com.

För kommunrevisionen

Berit Danielsson
Ordförande

Kajsa Wejryd
Vice ordförande